

Práce se zabývá nálezy středověkého skla v historickém jádru Prahy na základě archeologického materiálu z výzkumů Národního památkového ústavu. Zvláštní pozornost je, mimo typologie nádob, věnována posouzení sociální úrovně nálezového prostředí, příp. studiu importů, které vypovídají o obchodních či kulturních kontaktech dané lokality. Spolehlivým indikátorem mimořádného společenského a majetkového postavení jsou především skla malovaná zlatem a emaily. S archeologickými nálezy středověkého skla se v Praze setkáváme již v závěru 19. století, konec 60. let 20. století pak přinesl bohaté soubory, které zatím zůstávají vesměs nezpracovány. Některé z nich se staly součástí této práce, která se zaměřuje zejména na oblast Starého a Nového Města, zatímco materiál z Pražského hradu byl zatím ponechán stranou.

Při studiu vývoje a obliby používání skleněných nádob bylo možné pozorovat trend známý z většiny českých měst. V Praze se sklo objevuje poměrně časně, a to již od 12. století a také v následujícím období se skleněné nádoby vyskytují jen sporadicky a jsou považovány za luxusní zboží omezující se pouze na nejvyšší vrstvy společnosti. Tato situace se postupně mění až v 2. polovině 13. století. V průběhu 1. poloviny 14. století pozorujeme postupný nárůst pramenné základny, kdy se začínají objevovat i tzv. číše českého typu, které představují vřdčí tvar skleněných nádob v Čechách v období vrcholného středověku. Horizont 2. poloviny 14. a 1. poloviny 15. století pak představuje vrchol četnosti výskytu dutého i plochého skla. Poté nálezů výrazně ubývá. Srovnání s oblastí Moravy, zejména Brna, oproti tomu prokázalo jisté specifické odlišnosti ve vývoji, dané silnou vazbou na jihoevropské prostředí.